

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie 450.000 Mk.
Z odnośnikiem do domu 500.000 Mk.
Na prowincji z przesyłką
pocztową . . . . . 500.000 Mk.
zagranicą . . . . . 750.000 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 20.000 Mk.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
str. 1. 2. 3. mk. 16.000.
Nekrologi 16.000 mk. zwyczajnie 8.000 mk.
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI.
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 6 po poł.

№ 274 (7609)

Niedziela, dnia 2 Grudnia 1923 r.

Rok XXXI

Skład Futer

B-ci PINKUS i S-ka w Kaliszu,
ul. Wrocławska, róg Wiejskiej №2,
(dom W-go Zagnera I p.), Tel. № 251.

Skład zaopatrzony został w najnowszą futrzaną galanterię, palta damskie i męskie, oraz skóry, błamy krajowe i zagraniczne. Przyjmuje się również wszelkie zamówienia w ten zakres wchodzące.

Polecając się łaskawym względem Wpp:
2228. Z poważaniem B-cia PINKUS.

Zarząd Elektrowni Miejskiej, podaje do wiadomości swych odbiorców, iż na mocy uchwały Magistratu z dn. 29 b.m. ceny na prąd elektryczny zużyty w listopadzie ustalone zostały jak następuje:

200.000 mkp. kwg. dla oświetlenia lokali zarob. i kin
160.000 mkp. kwg. dla oświetlenia mieszkań
100.000 mkp. kwg. dla motorów jako siła popędowa
40.000 mkp. dziennie od 25 św. lampy ryczałtowej.

Fabryki i zakłady przemysłowe żywiące powyżej 300 kwg. miesięcznie otrzymują 20% opustu. Zastrzega się dalszą zmianę ceny prądu elektrycznego w zależności od wzrostu drożyzny w miesiącu grudniu r.b.

Zarząd Elektrowni Miejskiej.

Dentysta

Wolpe-Lampert

przyjmuje od 10 do 7 wiecz.

Stary Rynek №17, dom p. Salamowicza I p.

Bolesław Szokalski
Lekarz - dentysta

przeprowadził się

na ul. Wrocławską №37 wprost Wiejskiej.

Lekarz Dentysta

W. Zynger

przyjmuje od godz. 9-7 wieczór

ul. Warszawska 21 dom Cynaderki II p.

LOS Y

do 2-ej klasy 8-ej Loterii Państwowej
już nadeszły i zamieniać można do dn. 10 grudnia
w kolekcje Gazety Kaliskiej
Al. Józefiny № 1. 2339.

Lekcje Tańców
Zygmunta Mąkowskiego

w Sali Tow. Muzycznego, Parkowa 3.

Z dniem 1-go grudnia r. b. rozpoczyna się

„Kurs przedkarnawałowy“

zgłoszenia już zorganizowanych kompletów. kółek
a także na lekcje prywatne przyjmuje codziennie
od 6—7. Al. Józefiny 16, II p. front na prawo.

ZATARG MIĘDZY

p. L. SZUBINEM

b-cmi G. N. JEDWAB

został polubownie załatwiony, wobec czego nie mamy do siebie żadnej pretensji.

L. SZUBIN

2345

B-cia G. N. JEDWAB

OGŁOSZENIE.

Dozór Kościelny połączonych Parafji rzymsko-katolickich w m. Kaliszu na zebraniach w dn. 12 i 13 listopada 1923 r., po uprzednim zbadaniu na miejscu, postanowił z powodu braku miejsca zamknąć cmentarz rzymsko-katolicki przy ul. Górnośląskiej (dawn. Wrocławskiej) w Kaliszu z wyjątkiem grobów rodzinnych.

Jednocześnie Dozór Kościelny zwraca się do wszystkich właścicieli grobów rodzinnych na tym cmentarzu z prośbą o doprowadzenie takowych do należytego porządku do dnia 1 stycznia 1925 roku w przeciwnym razie uważać będzie, że powyższe groby nie mają właścicieli.

Kalisz, dnia 19 list opada 1923 roku.

Sekretarz Dozoru
Inż. St. Poradowski.

Przewodniczący Dozoru Kościelnego
Prezydent miasta Kalisza Koszutski.
2275

Z SEJMU.

Wydanie posłów sejmowych prokuratorowi.

WARSZAWA, 1.12. (Pat). Początek godz. 3 popołudniu. Na wniosek pos. Popiela N.P.R. wzięto jako pierwszy porządku zmianę art. 84 regulaminu w sprawie djet, a na wniosek pos. Barlickiego P.P.S., jako 2-gi traktaty z Turcją a jako 3-ci sprawę wydania posłów. Pos. Popiel po załatwieniu art. 84 w głosowaniu przyjęło ratyfikację wszystkich 3 umów z Turcją jedno myślnie. Posłowie wstali, wnosząc okrzyki: Niech żyje Turcja „Vive la Turque“ (huczne oklaski).

Następnie przystąpiono do sprawozdania komisji regulaminowej i nietykalności poselskiej o wniosku w sprawie wydania posłów dr. Marka, dr. Bobrowskiego i Stańczyka. Głos ma jako sprawozdawca pos. Brodacki P.S.L. Wobec tego że pos. Brodacki był nieobecny na sali, marszałek oświadczył, że w takim wypadku, kiedy referent jest nieobecny, sprawę przedkłada przewodniczący komisji i wobec tego udzielił głosu przewodniczącemu komisji regulaminowej pos. Popielowi, przytem stwierdził, że pos. Popiel jest nieobecny. Wobec tego, że marszałek proponuje, aby ten punkt przestawić do czasu aż nadejdzie sprawozdawca pos. Brodacki. W tej chwili na salę wchodzi pos. Brodacki, podchodzi do marszałka i składa mu wyjaśnienie. Marszałek: Ponieważ okazuje się, że sprawozdawca niema przed sobą aktów niezbędnych do referowania sprawy, proponuje przedłożenie tego punktu i zajęcie się ustawą o waloryzacji.

Zabrał głos pos. Barlicki i oświadczył, że

sprawa ta jest pierwszego z rzędu znaczenia politycznego i zależy nam bardzo na tem, aby była rozpatrzona w tej a nie w innej kolejności. Proszę więc o nie odraczanie sprawy, raczej o odroczenie posiedzenia. Marszałek wobec tego zarządził 10 min. przerwę.

Po przerwie sprawozdawca komisji regulaminowej i nietykalności poselskiej pos. Brodacki referuje: Prokurator Krakowski w piśmie z 20 listopada br. domaga się zezwolenia Sejmu na ściganie posłów Marka, Bobrowskiego i Stańczyka. Pos. Markowi zarzuca się, że na zgromadzeniu w Sokole dn. 2 listopada głosił, że zarządza na mobilizacja jest gwałtem antykonstytucyjnym i robotnicy nie potrzebują się do niego stosować przyczem używał słów obelżywych o rządzie, da lej, że dnia 6 listopada, gdy poległo 2 robotników oświadczył 12 tysięcznemu tłumowi, że udaje się z delegacją do wojewody, aby otrzymać satysfakcję na 2 policjant., a gdyby tej satysfakcji nie otrzymał, zruci z siebie odpowiedzialność za następstwa.

W dn. 7 listopada przed pomnikiem Mickiewicza pochwałal dzielną postawę robotników, którzy zmusili rząd do uwzględnienia wszystkich postulatów strejkujących, twierdząc, że na razie robotnicy krakowscy oddadzą zdobytą broń i wrócą do pracy. We wszystkich tych przemówieniach są ubolewania i potępienia godne ustępy, jednak żaden z nich nie uzasadnia, zdaniem komisji, zezwolenia na wydanie go, gdyż zawsze finałem jego przemówień była tendencja

NADSZEDŁ

wyborowy smalec amerykański marki „Standard” (Armour & Co.)

Dom Handlowy
Beata Beatus w Kaliszu
ul. Krótka № 1, telef. 271

2298

uspakajania. Według pism prokuratorskich z 5 listopada pojawiły się oddziały robotników uzbrojonych w karabiny z czerwonymi przepaskami, z napisem: Straż porządkowa P.P.S. Jeden z takich oddziałów osaczył oddział policji i zażądał złożenia broni. Na to oddział odpowiedział kategorycznie odmową. Wówczas zjawili się pos. Bobrowski i ponowił to żądanie. Z tą chwilą zdaniem komisji ustała jego nietykalność. Po zajęciu przez tłum auta pancernego „Dziadek” pos. Stańczyk miał powiedzieć: Część wojska przystąpiła do nas, część rozbroiliśmy i możemy powiedzieć, że w naszych rękach jest Kraków. W domu robotniczym są komendanci którzy wydają rozkazy i broń. Sposobu walki podać nie mogą, nasi wrogowie nie śmiały znać naszych planów. Podobne wezwanie uzasadnia w zupełności wniosek prokuratorski o wydanie pos. Stańczyka. Oprócz faktów przytoczonych przez prokuratora, trzeba wziąć pod uwagę trupy i krew żołnierzy, które usłały ulice Krakowa. Międzynarodowa rada chłopska w odezwie z 10 listopada wita z radością i tryumfem wypadki krakowskie. Posłowie Bobrowski i Stańczyk stali w najbliższym promieniu zajęć i obowiązkiem ich obywatelskim, jest wykazać, że niedokonań czynów zarzuconych im przez prokuratora i nie przyczynili się do wypadku ich przygotowaniem, rozkazami, czy pochwałami. Sprawozdawca mniejszości pos. Lieberman. Prokurator zarzuca obwinionym popełnienie zbrodni zaburzenia spokoju publicznego i wzięcia udziału w rozruchach. Pismo jego przytacza określone fakty i powołuje się na wymienionych świadków. Jednak pismo to uznano za materiał niedostateczny.

Nowych dowodów dostarczył min. sprawiedliwości, oraz urzędnik Ministerstwa p. Kondratowicz, któremu powierzono nadzór nad śledztwem w Krakowie. W raporcie złożonym przez p. Kondratowicza dominują twierdzenia — zdaniem mówcy — nie poparte żadnymi faktami, że 3 posłowie P.P.S. wywołali rozruchy, gdyż byli mężami zaufania P.P.S., a więc musieli wiedzieć i kierować rozruchami.

Co do udziału w rozruchach, to ani pierwsze ani drugie doniesienie nie określa go bliżej. Doniesienie nie twierdzi, ażeby posłowie kazali strzelać, żeby uzbrajali tłum, lub rzucali go na wojsko. Również i p. Kondratowicz w swoim raporcie stwierdza, że pierwsze trupy padły wśród robotników, wskutek strzałów policji. Nawet władze nie twierdzą stale, aby ci 3 posłowie kierowali stale akcją bojową. Panowie z prawicy nas pocieszają, że rząd to wykryje, ale to nie jest sprawa tylko tych 3 posłów. Zatem kryje się, zdaniem mówcy, atak na nietykalność poselską, na demokrację, na prawo swobodnej krytyki rządu. Kończąc, mówca stwierdza, że poza tymi posłami stoi solidarnie cała lewica, stoi sprawa parlamentaryzmu i demokracji. Pos. Konopczyński Z.L.N., zaznacza, że pragnie uzasadnić stanowisko mniejszości komisji, która domagała się wydania wszystkich 3 posłów.

Kończąc pos. Konopczyński oświadcza: Nie mamy nienawiści do tych 3 posłów, nie pragniemy żadnego więzienia ich może posłowie ci wyjdą prędzej jak anieli, lecz przedtem, muszą stanąć przed sądem. Min. Sprawiedliwości pan Nowodworski: Wolalbym pominąć wszelkie kwestje polityczne, jednak wobec pewnych oświadczeń sprawozdawcy mniejszości pos. Lieberman musimy oświadczyć, że chociaż istotnie jestem delegowany do gabinetu przez me stronnictwo, jednak dość posiadam uczciwości i świadomości

ści swych obowiązków, abym potrafił zapomnieć o wszelkich względach partyjnych, w wykonaniu czynności urzędowych. Przechodzę do zarzutów prawnych pos. Liebermana. Stwierdzam, że pan Kondratowicz jest podprokuratorem przy sądzie Apelacyjnym w Warszawie, przydzielony dla pomocy ministrowi przy wykonywaniu przez niego funkcji naczelnego prokuratora. W wykonaniu nadzoru nad śledztwem, miałem więc prawo delegowania jednego z członków prokuraturji. Co do sprawy dr. Mayera, to prokurator krakowski wprowadził w błąd innego prokuratora. Czy pomylił się szef II wydziału D.O.K. czy prokurator krakowski, w każdym razie ktoś się pomylił, bo dr. Mayer oświadczył, że naoczny świadkiem nie był. Jednak w autentycznym zeznaniu przez siebie podpisanym zeznaje, że sam słyszał zakończenie mowy pos. Stańczyka, m. in. okrzyk: Dalszych wiadomości udzieli nasza straż. Najważniejszy zarzut pos. Liebermana, że powołanie do służby wojskowej kolegjarzy i wprowadzenie sądów doraźnych było nielegalne, mówca opierając się na szeregu przepisów prawnych, które przytacza, stwierdza, że zarządzenia te były zupełnie legalne, a odpowiedzia na nie były trupy wojska na ulicach. Nie jestem powołany do wyrokowania kto popełnił zbrodni, ale należy ułatwić pracę śledztwu i wobec tego wzywam Wysoką Izbę by nie dopuściła do tego, aby tym, którzy spełniają swój obowiązek i to w tak ciężkich warunkach.

Następnie Izba przyjęła wniosek zamknięcia listy mówców i ograniczenia czasu przemówień do 10 min. Pos. ks. Lutosławski Zw. L. Nar. zauważył, że sprawa wydania posłów ma pierwszorzędna doniosłość dla ochrony podstaw państwa, gdyż nie jest celem nietykalności poselskiej, ażeby z posłów stworzyć uprzywilejowaną kategorię obywateli i dla tego ilekroć poseł wejdzie w konflikt z kodeksem karnym, na całym świecie jest przyjętem, ażeby nietykalność nie chroniła go przed ręką sprawiedliwości.

W dalszym ciągu dyskusji zabrał głos pos. Putek Wyzwolenie, który bardzo ostro w swym przemówieniu zaatakował rząd a w szczególności min. Sprawiedl. i stronnictwa obecnej większości stając na stanowisku, że sprawa wydania posłów jest właściwie zemstą partyjną i zgłasza wniosek następujący: Sejm odracza decyzję w sprawie wydania sądów posłów dr. Marka, dr. Bobrowskiego i Stańczyka, aż do chwili złożenia sejmowi sprawozdania przez komisję Sejmową wydelegowaną do zbadania zajść w Krakowie, Tarnowie i Boryslawiu. Przystąpiono do głosowania. Marszałek najpierw poddał pod głosowanie wniosek p. Putka. Wniosek ten upadł większością głosów 192 przeciw 199. Następnie poddano pod głosowanie wniosek pos. Liebermana o odmówienie wydania posłów. Wniosek upadł większością 191 przeciw 198.

Po głosowaniu zabrał głos pos. Silberschein koło żyd., który oświadczył się przeciw wydaniu. Następnie po ogłoszeniu przez marszałka wyniku głosowania nad tym wnioskiem na lewicy powstała ogromna wrzawa i bicie w pulpity. Wobec tego marszałek zarządził 10 min. przerwę. Po przerwie oświadczył marszałek, że teraz odbędzie się głosowanie nad wnioskiem pos. Brodackiego o wydanie posłów Stańczyka i Bobrowskiego, który to wniosek jest częścią wniosku pos. Konopczyńskiego, domagającego się wydania wszystkich 3 posłów. Osobno więc odbędzie się głosowanie, nad wydaniem pos. Bobrowskiego

2147 Doktor S. WAŁCHOWICZOWA

Aleja Józefiny № 13, front, II piętro.

Choroby wewnętrzne, dziecięce i kobiece.

ANALIZY moczu, kału, płwocin, soku żołądkowego i krwi (na syfilis i inne.)

Przyjmuje od 9—11 i od 4—7 po poł.

go i Stańczyka, osobno zaś nad wydaniem posła Marka. Pos. Głabiński NLZ. wnosi o głosowanie imienne z listy. W sprawie głosowania zabrał głos Thugut Zw. PSZ., który w imieniu polskich stronnictw lewicowych złożył oświadczenie, w którym wymienione stronnictwa stoją na stanowisku, że wydanie posłów zostało spowodowane aktem zemsty partyjnej, protestują przeciwko temu, uważając to za groźny proceder, oraz oświadczając, że na znak protestu opuszczają te stronnictwa salę. Następnie pos. Marek zabrał głos i zaprotestował przeciwko rozdzieleniu odpowiedzialności posłów Bobrowskiego i Stańczyka i jego i zwrócił się z prośbą do całej izby i do swego klubu, aby głosował za uchyleniem jego nietykalności. Po tem oświadczeniu kluby PPS., NPR., Wyzwolenie, oraz jedność ludowa opuściły salę śpiewając: O cześć Wam Panowie, oraz Czerwony Sztandar. Również opuściły salę mniejszości narodowe, śpiewając również. Wobec tego marszałek zarządził przerwę po której przystąpiono do głosowania imiennego nad wnioskiem komisji w sprawie wydania pos. Bobrowskiego i Stańczyka. Wniosek ten uchwalono 189 głosami, przy tem oddane zostały 2 kartki białe. Wniosek mniejszości komisji o wydanie posła Marka został wycofany. Wobec tego przewodniczący wicemarszałek Seyda oświadczył, że uważa, że tem samem został przyjęty wniosek o nie wydanie pos. Marka.

TELEGRAMY. WYROK NA BOMBIARZY.

WARSZAWA 1. 12 (PAT) W d. dzisiejszym o godz. 8-20 wieczorem zapadł wyrok w sprawie Bagińskiego i Wieczorkowicza, mocą którego obaj wymienieni, skazani zostali na karę śmierci. Skazanym przysługuje prawo apelacji.

Odnaczenie Prez. Wojciechowskiego.

WARSZAWA 1. 12. Papież wręczył księdza kardynałowi Kakowskiemu, podczas jego pobytu w Rzymie, medal złoty ze swoim wizerunkiem, ofiarowany przez papieża p. prezydentowi Rzeczypospolitej. Zaznaczyć należy, że medale tego rodzaju ofiarowuje Ojciec Święty tylko głowom panującym.

W Niemczech.

BERLIN 1. 12. (PAT) Według wiadomości podanych przez jeden z dzienników, daje się w ostatnich dniach zauważyć w kołach prawicowych silna sytuacja przeciw prezydentowi Rzeszy Ebertowi z powodu stanowiska zajętego przez Eberta w czasie ostatniego przesilenia gabinetowego.

DUISBURG 1. 12. (PAT) Wolff. Separatyści zostali rozbici przez żandarmerję belgijską

Pożyczka dla Węgier.

LONDYN 1. 12. (PAT) Reuter. Komitet finansowy Ligi Narodów opracował plan odbudowy Węgier. Plan przewiduje dla Węgier pożyczkę w kwocie 250 milionów koron złotych.

Zażegnany strajk w Wiedniu.

WIEDEŃ 1. 12. (PAT) Rokowania między przedstawicielami przedsiębiorców i robotników, które się toczyły od kilku dni pod przewodnictwem dr. Seipla doprowadziły do porozumienia.

Nowy gabinet w Niemczech.

BERLIN 1. 12. (PAT) Skład nowego gabinetu jest następujący: Kanclerz Marx, zast. kanclerza Jarres, min. spraw zagr. Stresemann, min. Reichswchry Gösler, min. robót publ. Brauns, min. finansów Luter, min. poczt Höfle, który zaraz obejmie min. obszarów okupowanych, min. komunikacji, gospodarstwa, aprowizacji i sprawiedliwości będą prawdopodobnie obsadzone jeszcze dzisiaj.

Strajk lekarzy w łódzkiej Kasie chorych trwa.

ŁÓDŹ 1. 12. Sprawa likwidacji bezrobocia lekarzy kasy chorych stanęła na martwym punkcie. Kasa chorych w myśl instrukcji ministerstwa pracy stoi dalej na stanowisku przekazania zarządu sędziemu polubownemu, czemu znów sprzeciwiają się energicznie strajkujący lekarze. Co do interwencji Izby lekarskiej, to oficjalnie takowa w tej sprawie jeszcze nie interweniowała.

Dolar w Łodzi.

ŁÓDŹ 1. 12. Na giełdzie pieniężnej nastrój znizkowy dla walut trwa w dalszym ciągu. Zdecydowana postawa P.K.K.P. i jej gruntowna interwencja, pokrywająca całkowicie pełne zapotrzebowanie rynku, osadziła na miejscu rozped haussy.

List z Górnego Śląska.

(Od własnego korespondenta).

Katowice w listopadzie.

Ciężki przemysł śląski nagle znalazł się w trudnym położeniu, skarży się na ciężkie warunki egzystencji. Minęły dlań tłuste czasy, gdzie dzięki waloryzacji swych produktów, — sprzedawaniu ich zagranicą za dobrą walutę, zbijał krocie milionów na krwawicy robotników, którym płacił w zdeprecjonowanej walucie polskiej. Obecnie mści się to poczyną, gdyż w ostatnich czasach i robotnicy waloryzować chcą swoją pracę, jak zresztą od wielu miesięcy czyni to już cały handel i przemysł w Polsce, który dostosowuje ceny swoje do cen rynku światowego, albo — inaczej mówiąc, stosuje je do skali zwyżki dolarowej. Gdyby przemysł śląski, zamiast oglądać się za granicą i chwilowymi, choć wielkimi zyskami, był się starał o rynek zbytu przede wszystkim w kraju, w Polsce, byłby uniknął obecnego przesilenia. Drogę do Polski znajdował tylko w wypadkach, gdy chodziło mu o uzyskanie kredytów wielomiljardowych, które sponował później z miesięcznymi lub kwartalnymi przerwami w walucie polskiej, w między czasie znowu mocno obniżonej, a więc z wielką stratą dla skarbu Państwa.

Dzisiaj, gdy przemysł śląski znalazł się w trudnym położeniu, gdy minęły dlań czasy lukratywnej koniunktury i znowa musi zdobywać warunki egzystencji, znowu dopomóż mu rząd dopomóż ma naród. I niestety — dopomóż będzie musiał. Każdy robotnik, a z nim cały naród, jest przecież związany z losem wielkiego przemysłu. Jeśli przemysł posiada dobre warunki bytu to i robotnik może całkiem słusznie domagać się lepszej płacy. Byleby tylko nowa pomoc udzieliła się znowu nie jedynie tylko wielkiemu przemysłowi jako takiemu, ale przede wszystkim na korzyść całemu Państwu i Narodowi.

Również i kupiectwo śląskie żali się na różne bolączki. W ubiegłą niedzielę odbył się w Katowicach zjazd Polskiego Związku Tow. Kupieckich, na którym po wygłoszeniu trzech re-

feratów i ożywionej dyskusji przyjęto trzy rezolucje, z których pierwsza zawiera prośbę do Rządu centralnego o udzielenie kupiectwu śląskiemu kredytów za pośrednictwem Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, druga jak najszybciej wprowadzenia waluty stałej, poprzedzonej jakimś stałym miernikiem dla kalkulacji obrotu kredytowego itp., a w trzeciej wreszcie rezolucji żąda się ograniczenia lub zniesienia handlu wędrownego i domokrajnego, gdyż wskutek niskich opłat podatkowych i niepłacenia podatku obrotowego względnie przemysłowego handlarze krzywdzą skarb Państwa, a równocześnie szkodzą kupiectwu.

Jeszcze nigdy kulturalne życie Katowic i Śląska polskiego nie tętniło tak ożywionym tętnem, jak w bieżącym sezonie zimowym. Na każdym polu, w każdej dziedzinie życia kulturalno-społecznego widać wysiłki i widać już także owoce. Przedewszystkiem teatr: Pod nową dyrekcją p. Nowakowskiego z całym zespołem do bierowych sił aktorskich Teatr Polski w Katowicach stanął rzeczywiście na wyżynie artystycznej i zapewnił sobie bez przesady, że stał się jednym z najlepszych w Polsce. Teatr obejmuje dramat, komedię i wodewil. Dyrekcja z zespołem artystów niezmordowana jest w wystawianiu coraz to nowych najlepszych zwłaszcza polskich, ale i obcych utworów scenicznych. I tak w ostatnich tygodniach wystawiono m. in.: „Zaczarowane Koło”, „Straszny Dwór”, „Noc Listopadowa” i „Dziady” Mickiewicza, a w najbliższy piątek ukaże się nowa premiera „Kordjan” Słowackiego.

Od kilku dni bawi w Katowicach na występach gościnnych Opera Warszawska z orkiestrą i własnymi kostiumami, która jutro np. daje „Verbum nobile”, operę Moniuszki.

Również i pod względem czysto muzycznym ruch w Katowicach bardzo się ożywił. Śląski Wydział Oświecenia Publicznego staraniem Referatu Oświaty Pozaszkolnej w każdą niedzielę i sobotę urządza w Katowicach i w Król. Hucie wielkie koncerty popularne przy pomocy prof. Sidły, dyrektora Śląskiej Akademii Muzycznej w Katowicach i profesorów i nauczycieli tej Akademii, jakoteż innych muzyków miejscowych. Koncerty te cieszą się wielką frekwencją i stały się naprawdę popularnymi, zwłaszcza, że ceny są bardzo niskie.

Pozatem dość często urządza się w Katowicach wielkie, poważne koncerty symfoniczne i koncerty wybitnych solistów polskich. W niedzielę odbył się w Teatrze Polskim pod przewodnictwem dyrektora Śląskiej Akademii Muzycznej koncert symfoniczny orkiestry Związku muzyków górnośląskich z współudziałem znakomitych pianistów prof. Łabuńskiego z Krakowa, Grano Czajkowskiego „Koncert fortepianowy B-moll z orkiestrą” i „Symfonie IV F-moll”. W sali byłego teatru „Apollo” zaś odbył się w dniu poprzednim wieczór koncertowy pierwszorzędnych sił, jak Korwin-Szymanowskiej (sopran), Tadeusza Ordy (baryton) i Korwin-Szymanowski, znakomitego pianisty.

W dodatku otwarty zostanie w Katowicach jeszcze jeden teatr polski w gmachu dawnego teatru „Apollo”, mianowicie Opera Komiczna. Poprzednio opisany koncert był właśnie niejako anaguracynym przedstawieniem nowego teatru. Znakomity pianista Michałowski w ubiegłą niedzielę dał wieczór Szopenowski na sali tegoż teatru.

Widzimy więc, że zamięłowanie do sztuki na Górnym Śląsku jest wielkie. Ale nie mniejsze jest także zamięłowanie do nauki; wielkie w tym względzie są zasługi Wydz. Oświec. Publiczn. W Katowicach i w Król. Hucie odbywają się słaniem tegoż Wydziału wykłady profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego. Obok tego istnieje kilka t. zw. uniwersytetów ludowych, których frekwencja jest dość poważna.

Ludność polsko-śląska zdawna słynie ze swej ofiarności na cele zwłaszcza dobroczynne. O ofiarności tej znowu dobitnie świadczy pokaz ne sumy, jakie w ostatnich dniach w zbórkach publicznych zabrano na różne piękne cele. I tak np. na „Sierociniec im dr. Mieleckiego” w Katowicach zebrano w „Dniu Kwiatka”, 18-go bm., razem z ofiarami rzeczowymi przeszło 300 milionów marek, na budowę „Domu Żołnierza Polskiego w Katowicach” zebrano w dalszym ciągu również około 200 milionów, jak również dla inwalidów, wdów i sierot po powstańcach w celu urządzenia dla nich „Gwiazdki”. Obecnie na skutek odezwy, pod którą podpisany jest wojewoda, marszałek Seimu śląskiego i inni, zbiera się także składki na robotników polskich w Zagłębiu Ruhry, którzy wskutek lokautu tamże pozbawieni zostali pracy.

ALEKSY PAJAK.

Zakłady Elektryczne „VERTEX”

WARSZAWA, Marszałkowska Nr. 98.

KRONIKA.

— PRZEDSTAWIENIE AMATORSKIE W K. O. POL. PAŃSTWOWEJ.

W sobotę, dnia 1 grudnia 1923 r., o godz. 8 wieczór odegra Koło Amatorskie Tow. Kult. Ośw. Policji Państwowej w sali Tow. Rzem. Chrześc. w Kaliszu arcywesołą komedię: „Jacy chorzy tacy doktorzy” Teodolinde.

Polowę dochodu przeznaczą się na dokarmianie najbiedniejszych dzieci m. Kalisza.

Bilety w dzień przedstawienia przy kasie.

— PODZIĘKOWANIE ZA HOJNĄ OFIARĘ. Za złożone 7,650,000 mk. i 66 chlebów przez Sz. PP. Mistrzów Piekarskich dla ubogich Konferencji św. Wincentego a Paulo, w imieniu tych, którzy się wstydy żebrać, a korzystają ze wspomaganej Konferencji i darów, składam serdeczne „Bóg zapłać” Szan. Ofiarodawcom, a w szczególności Sz. p. Stankiewiczowi, jako inicjatorowi ofiar w naturze i dobrodziejowi

Ks. Maurycy MADZUREK,

prezes Tow. Konf. św. Winc. a Paulo przy kościele OO. Franciszkanów.

— POBORY POWOŁYWANYCH DO WOJSKA. Wobec powoływania do wojska ministerstwa wydały rozporządzenia podwładnym Urzędem, aby powoływanym w pierwszych dniach 9 grudnia rb. do obowiązków służby wojskowej z góry płatnym siłom pomocniczym, woźnym i substytutom urzędniczym nie wypłacono całomiesięcznego wynagrodzenia, przekazanego listami płatniczymi za grudzień br., lecz należy im wydać przypadającą część uposażenia tylko za dni faktycznie pełnionej służby, resztując zaś nie wydaną kwotę należy zaliczyć na konto kasy państwowej.

Zarządzenie niniejsze niema zastosowania do funkcjonariuszy etatowych czyli t. zw. dekretych i funkcjonariuszy stałych.

— ZARZĄD MUZEUM ZIEMI KALISKIEJ zawiadamia, że Muzeum może być otwarte w dni powszednie dla użytku szkół, w różnych godzinach, nie później — jednak jak do 3-ej. Otwarcie zamawiać należy w niedzielę w Muzeum od godz. 11 — 1 (plac Kilińskiego), lub u członka zarządu p. Jabłkowskiej, Wrocławska 30 parter (willa p. Wyganowskiego).

Objaśnienia w dni powszednie należeć będą do nauczyciela danej szkoły.

Zarząd.

— SENSACYJNE AFISZE.

W tych dniach rozlepiono po mieście sensacyjne afisze, głoszące wielkimi literami: „Świat się kończy — miliony ludzi, które obecnie żyją nie umrą itd.” Tłumy ludzi, nie wierząc własnym oczom, oglądały te dziwy. Okazuje się, że to miał być odczyt jakiegoś prof. Raczką, na temat „Apokalipsy”, urządzony przez badaczy pisma „świętego”. Na szczęście w porę zorientowało się Stow. Rzem. Chr. i udzielone pozwolenie na urządzenie odczytu telegraficznie cofnięto.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

New-Jork	3,525,000
Londyn	15,350,000
Niemcy	
Paryż	188,000
Szwajcaria	612,000

— BOLSZEWICKIE ZŁOTO W KRAKOWIE. Od pewnego czasu grasowała po Krakowie grupka ludzi, którzy zachowaniem swym zwrócili na siebie uwagę władz wojskowych i policyjnych. Ludzie ci prowadzili życie hulaszcze, nie stojące w żadnym stosunku do ich zarobkowania i pewien czas tajemniczo znikali z Krakowa, a nadto stali się z osobami wojskowymi.

Po zebraniu przez policję materiału wynikało niezbicie, że ludzie ci trudnią się szpiegowstwem i w następstwie przystąpiono do ich aresztowania. I tak aresztowano: Kazimierza Kornatę b. sierżanta i p. kolej. W. P., Jana Gawrona urzędnika prywatnego, syna stróża przy ul. Starowiśniej L. 14, Mieczysława Tarnawskiego znanego na bruku krakowskim niebieskiego pta i Antoniego Jaworka handlowca. Ponadto ze strony wojskowości aresztowano kilka osób, a między innymi Wilhelma Majchera sierżanta 20 pp. i szeregowca Karola Koczolawa.

Wszyscy wymienieni byli bardzo ruchliwymi szpiegami i uwijali się przede wszystkim wśród sfer wojskowych, rzucając w lewo i prawo pieniędzmi, pochodzącymi z funduszy przyślanych z Moskwy.

W dalszym ciągu dochodzeń na podstawie zeznań niektórych aresztowanych, zwłaszcza Tarnawskiego, udało się wykryć i aresztować w Warszawie głównego szpiega bolszewickiego, Abrahama Utjana, pochodzącego z Witebska oraz powiernicę Chawę Kratkin.

Przeciwko tej szajce zebrano obfity materiał obciążający, z którego wynika, że szajka ta pod kierownictwem Utjana operowała w całej Polsce i miała za zadanie dostarczenie wszelkich wiadomości o sile zbrojnej państwa, jak również planów mobilizacyjnych itp.

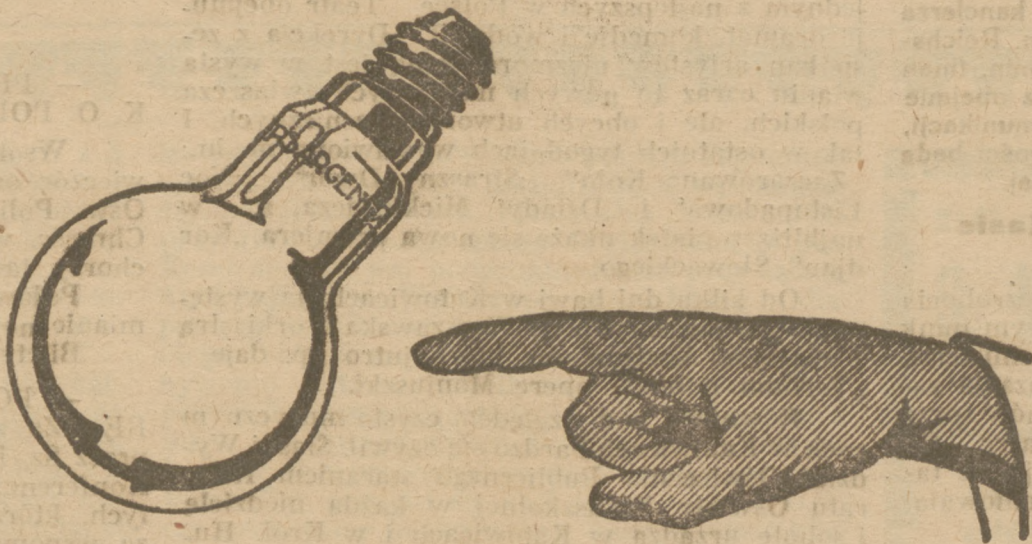
Szajkę tę w dniu wczorajszym odstawiono do więzień tut. sądu okr. karnego.

OGŁOSZENIA

Z okazji zaręczyn p-ny Broni Swietosławskiej z p-nem Adolfem Bitterem zamiast kwiatów ofiarują 300000 mk. na Tow. „Szkoła i Życie” Maurycy Lewicki.

**Składajcie ofiary
na inwalidów wojennych.**

**Chroni
wzrok,**

**oszczędza
prąd**

PHILIPS ARGENTA

Helenit

zastępuje w zupełności Marmur

BARDZO TRWAŁY

SPECJALNOŚĆ: PŁYTY NA UMYWALNIE DO

CELOW ELEKTROTECHNICZNYCH.

PROBKI WYSYŁA BEZPŁATNIE

WIELKOPOLSKA HUTA HELENIT, GRUDZIELEC, P. BRONÓW WLKP.

**ZASTĘPSTWO
i skład komisowy**

p. LIMINSKI, Ostrów, NA. 2238

**Dr.
Z. RAKOWSKI
Łódź.**

specjalista chorób uszu, nosa,
gardła i płuc.

FOMORSKA (Średnia) 10. 2342

OKAZYJNA

sprzedaż!

Używana maszyna do pisania
„Ideal” za bezcen, gdzie
wskaże Redakcja. 2344.

NAPRAWY

**Motorów Elektrycznych
Dynamo Maszyn**

wykonują

89

K. Gaertig i Sp. T. z o. p. Poznań.

Oddział pracowni elektromechanicznych.

Ul. Półwiejska 35.

Telefon 3584.

**Dr. Różaner
Łódź.**

Choroby skórne, weneryczne
i moczopięciowe, leczenie sztu-
cznym słońcem górskim.
DZIELNA Nr 9. 2343

Zginęła książka wojskowa

wydana przez Urząd gm. Żydów rocz. 1890, oraz paszport wydany przez Urząd gm. Kamień na imię Bronisława Nowickiego. 2346

Zginęła książka wojskowa

wydana przez P. K. U. w Kaliszu rocznik 1898 oraz paszport wydany przez Urząd gm. Brudzew na imię Antoniego Mosicy. 2341

Z dniem 15 listopada b. r. powstaje druga

HURTOWNIA

na miasto Kalisz i okolice, gdzie będzie się sprzedawać detalicznie **wyroby tytoniowe**, o czym uprzejmie zawiadamiam pp. Detalistów i Konsumentów aby raczyli poprzeć sumienne zabiegi i uczciwą pracę **koncesjonariusza**, byłego więźnia i sybiraka politycznego z czasów niewoli carskiej.

Z dowożeniem

Jan Wieczyński

2243.

ADRES: ulica WROCŁAWSKA Nr 46.

SIANO

wyborowego około 500 metrów **potrzebujemy** cena obojętna. Oferty: CZĘSTOCHOWA, Biuro Renoma, ul. Kościuszki 11. Telefon 448.

Panienka z wykształceniem

4-ro kl. umiejąca pisać na maszynie, oraz znająca buchalterję pragnie objąć jakąkolwiek posadę. Wiadomość w Redakcji Gazety Kaliskiej. 2320.

Do sprzedania

maszyna ręczna

z dwoma cylindrami do robienia pończoch. Wiadomość 2264 Górnośląska 105 m. 17.